

TÓTH LÁSZLÓ

Juhász Katalin Forbáth Imre-díjához

Az elmúlt esztendő egyik fontos irodalmi eseménye Juhász Katalin új verseskötetének megjelenése volt. Annál inkább, mivel a költő nem tartozik a bő szavú, bő termésű költők közé, ezért mindegyik új verseskönyve joggal számít(hat) fontos eseménynek (magam már az elsőben, a negyedszázaddal ezelőtti *Gerezdék*ben is az akkori indulások egyik legsikeresebbjét láttam). Hiszen ami a *nyeretlen*ről elsőként kívánczik papírra, az, hogy e kötete, a megelőzőkkel együtt, szintén előke-lő helyet biztosít neki a kortárs magyar költészet egészében, azaz biztosíthatna, ha irodalmi közéletünk és kritikánk az értékekre figyelne, s nem az érdekekre, illetve ha nem a legkevésbé sem irodalmi természetű, igen gyakran ideológiai eredetű szembenállások vagy különböző (érdek)szövetségek igazítanak a mércét. Juhász Katalin e kötete is szűkszavú, visszafogott, minden szempontból letisztult és végletekig csiszolt versekben megnyilvánuló, sajátos hangú és nyelvezetű, ön-magával koherens, súlyos költészetet nyújt olvasójának. A *nyeretlen* nem könnyű olvasmány; hiányos (vers)mondatai, 'elhallgatásai', nem szokványos grammati-kai szerkezetei számos szöveghelyén igénylik az olvasó „közreműködését”, ezek a megállók azonban segítik is eligazodását a költő meglehetősen kilátástalan, komor világában – világunkban –, melyben a személyiség, az ember, az 'én' nehe-zen talál útmutatásra, vigaszra, s ruházatában is úgy vergődik, mint pókhálóba akadt légy, nem találva a szabadulás útját (*Megpecsételve*). Ebben a világban minden lépésünk kétesélyes (*Félig érett*), sodródunk az árral, meghasonlottan bámuljuk arcunkat a tükörben (*A kijelölt tér*), „fátyolos” horizont előttünk (*Névtelen part*). A legteljesebben *civil*, mondhatni *földönjáró* – ám a legkevésbé sem földhözragadt! – líra Juhászé; versei mindennapi életünk tereit, díszleteit, kellékeit *mozgatják*, s annak léthelyzeteit *hozzák játékba*. Idegenség, elidegenedettséggel, otthontalanságér-zés – talán ezek lehetnének kulcsszavaink ehhez a világhoz, hogy a kötet végén rádöbbenjünk: ez a világ a mi világunk (is), a költő létérzékelése sokban rokon a mienkkel (még ha létszemléletünk helyenként eltér is tőle), mely azonban – utol-só versének utolsó soraiban – a *lélekteli* reménykedés esélyét is nyitva hagyja a tekintetben, hogy komor teleinket mindig felválthatja, „várható kis jókedveket” is hozva, a napsütés. Egyszóval: a *nyeretlen* minden tekintetben *nyerő* – s most a Szlovákiai Magyar Írók Társaságának Forbáth Imre-díját is *elnyerő* – könyv.

(NAP Kiadó, Dunaszerdahely, 2018)